



«Кыргыз тили жана адабияты» дисциплинасы боюнча дисциплиналар аралык жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын суроолору

1. Кыргыз тили-Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили.
2. Фонетика жөнүндө түшүнүк.
3. Фонетика илиминин бөлүмдөрү.
4. Тыбыштарды изилдөөнүн аспектилери.
5. Тыбыштардын акустикалык касиеттери.
6. Сүйлөө органдары жана алардын аткарган кызматы.
7. Активдүү жана пассивдүү сүйлөө органдары.
8. Артикуляция жана артикуляциялык база.
9. Фонема жана фонология.
10. Тыбыштарды классификациялоо.
11. Тыбыш. Тамга. Фонема.
12. Йоттошкон тамгалар.
13. Үндүү тыбыштар (вокализм).
14. Созулма үндүүлөрдүн пайда болуу тарыхы.
15. Үнсүз тыбыштар (консонантизм).
16. Үнсүз тыбыштардын жасалуу ордуна карата классификацияланышы.
17. Үнсүз тыбыштардын жасалуу ыгына карата классификацияланышы.
18. Түгөйлүү жана түгөйсүз үнсүздөр.
19. Муун жана анын түрлөрү.
20. Муундагы сыйлыгышуулар жана жылышуулар.
21. Кыргыз тилиндеги басым жана анын сөздөгү орду.
22. Сөздөгү тыбыштык өзгөрүүлөр.
23. Сингармонизм (үндөшүү) закону.
24. Ассимиляция кубулушу, анын түрлөрү.
25. Диссимиляция кубулушу, анын түрлөрү.

26. Аккомодация жана анын табияты.
27. Фонетикалык процесстер жөнүндө жалпы түшүнүк.
28. Үндүүлөрдүн редукциясы.
29. Апокопа жана синкопа.
30. Гаплоглогия жана элгозия.
31. Протеза жана эпентаза.
32. Метатеза кубулушу.
33. Кыргыз жазуусунун тарыхы.
34. Орхон-енисей жазма эстеликтери (Табылышы жана окулушу).
35. Байыркы уйгур жазуусу.
36. Кыргыздардын араб жазуусунун пайдаланышы.
37. Кыргыздардын латын алфавитин колдонушу.
38. Азыркы кыргыз алфавити.
39. Кыргыз алфавити реформага муктажбы?
40. Орфография жөнүндө түшүнүк.
41. Кыргыз орфографиясынын принциптери.
42. Кыргыз орфографиясынын тарыхы.
43. Орфоэпия жөнүндө жалпы түшүнүк.
44. Кыргыз орфоэпиясынын калыптанышы.
45. Кыргыз адабий тилинин орфоэпиясынын эрежелери.
46. Кыргыз тилинин орфографиялык сөздүктөрү.
47. Фонетикалык терминдер жөнүндө.
48. Фонетикалык талдоо жүргүзүүнүн ыкмасы.
49. Кыргыз фонетисттери жана алардын эмгектери (К. Тыныстанов, Т. Ахматов, К. Дыйканов ж.б).
50. Транскрипция жана транслитерация.
51. Лексикология, анын объектиси жана милдеттери.
52. Семасиология.
53. Сөз жана түшүнүк.
54. Сөздүн мааниси жана анын типтери.
55. Сөздүн лексикалык жана грамматикалык маанилери.
56. Бир жана көп маанилүү сөздөр.
57. Көп маанилүүлүктүн пайда болуу жолдору.

- 58.Сөздөрдүн түз жана өтмө маанилери.
- 59.Конкреттүү жана абстракттуу сөздөр.
- 60.Сөздүн номинативдик жана туунду маанилери.
- 61.Омонимдер.
- 62.Омонимдин пайда болуу жолдору.
- 63.Омонимдин түрлөрү.
- 64.Синонимдер.
- 65.Синонимдердин пайда болушу.
- 66.Синонимдердин бөлүнүшү.
- 67.Антонимдер.
- 68.Антонимдердин бөлүнүшү.
- 69.Антонимдердин стилистикалык жактан колдонулушу.
- 70.Кыргыз тилинин төл лексикасы.
- 71.Кыргыз тилине сырттан кирген сөздөр.
- 72.Кыргыз лексикасына монгол тилинен кирген сөздөр.
- 73.Кыргыз тилине иран тилинен кирген сөздөр.
- 74.Кыргыз лексикасына араб тилинен кирген сөздөр.
- 75.Кыргыз лексикасына орус тилинен кирген сөздөр.
- 76.Эскирген лексика жана анын түрлөрү.
- 77.Историзмдер.
- 78.Архаизмдер.
- 79.Неологизмдер.
- 80.Диалектизмдер.
- 81.Профессионализмдер.
- 82.Термин жана терминология.
- 83.Жаргондук-арготикалык сөздөр.
- 84.Табу жана эвфемизмдер.
- 85.Кыргыз лексикасынын стилистикалык катмарлары.
- 86.Оозеки-сүйлөшүү жана көркөм стилдин өзгөчөлүктөрү.
- 87.Публицистикалык стилдин подстилдери.
- 88.Иш кагаздардын түрлөрү.
- 89.Илимий стиль жөнүндө түшүнүк.

90. Нейтралдык (бейтарап) лексика.
91. Стилистикалык жактан чектелген лексика.
92. Фразеология жөнүндө жалпы түшүнүк.
93. Фразеологизмдердин түрлөрү.
94. Фразеологизмдердин көп маанилүүлүгү жана омонимдери.
95. Фразеологиялык синонимдер жана фразеологиялык варианттар.
96. Фразеологиялык антонимдер.
97. Лексикография жөнүндө түшүнүк.
98. Сөздүктүн түрлөрү.
99. Кыргыз тилиндеги сөздүктөрдүн тарыхынан.
100. Энциклопедиялык сөздүктөр.
101. Адабият деген эмне?
102. Адабияттын кандай тектери бар?
103. Адабият кандай жанрларга бөлүнөт?
104. Элдик оозеки чыгармачылыкка эмнелер кирет?
105. Легендардык ырчылар кимдер?
106. Бука ырчы кайсы кылымда жашаган?
107. Асан Кайгынын кайсы ырын билесиңер?
108. Толубай сынчы тууралуу кимдин кандай аталыштагы поэмасы бар?
109. Замана агымынын өкүлдөрү кимдер? Алар чыгармаларын эмне деп аташкан?
110. Калыгул Бай уулунун “Акыр заман” ырында эмнелер тууралуу айтылат?
111. Ы. Шайбековдун үркүн темасына арналган ырлары эмне деп аталат?
112. “Кайран эл” поэмасы кимге таандык?
113. Арстанбек Буйлаш уулунун чыгармалары кайсы кылымга таандык?
114. Жеңижоктун “Айт, айт десе” ырында эмне тууралуу айтылат? (жаратылыш менен байланыш)
115. Жеңижоктун сууга арналган ырынын аты эмне деп аталат?
116. Кыргыз балдар адабиятынын негиз салуучусу ким?
117. “Манас” эпосу тууралуу алгачкы жазма маалыматтар кимдерге тиешелүү?
118. М. Кашкари кайсы кылымда жашаган илимпоз?
119. М. Кашкаринин сөздүгү эмне деп аталат?

120. Ж. Баласагындын кайсы дастаны бар?
121. Ж. Баласагын хас-хажиб наамын кимден жана эмне үчүн алган?
122. Ж. Баласагындын дастанынын баалуулугу эмнеде?
123. «Эркесиз күндөрдө» повести кимге таандык?
124. Жазгыч акындар деп, кимдерди жана эмне үчүн айтабыз?
125. М. Элебаев «Зарыгам» ырында кыргыз жаштарынын кайсы көйгөйүн чагылдырган?
126. М. Элебаевдин автобиографиялык чыгармасы эмне деп аталат?
127. «Ажал ордуна» драмасы кимге таандык?
128. Ж. Турусбековдун эне тууралуу поэмасы эмне деп аталат?
129. Ж. Турусбековдун кандай аталыштагы драмалык чыгармалары бар?
130. XX кылымдагы кыргыз поэзиясында жанычыл акын катары таанылган акын ким?
131. Ырларын калемине, сыясына, кагазына арнаган акын ким?
132. А. Осмонов Ш. Руставелинин кайсы поэмасын которгон?
133. «Майдын түнү», «Ким болду экен?», «Жеңишбек» поэмалары кайсы мезгилге арналып жазылган?
134. Р. Шүкүрбеков кайсы жанрда көбүрөөк эмгектенген?
135. «Жапалак Жатпасов» кайсы драматургдун чыгармасы?
136. Кубанычбек Маликовду келечегинен көптү үмүттөндүргөн жаш акын ким?
(М. Алыбаев)
137. «Тянь-Шань кышта жылуу, жайда салкын», - деген тексттери бар ыр кимге таандык?
138. М. Алыбаев коомдогу аялдарда кездешүүчү терс көрүнүштөрдү кайсы сатирасында чагылдырган?
139. «Бюрократ» ырында кайсы жат көрүнүш сынга алынат?
140. М. Алыбаевдин балдарга арналган кандай аталыштагы чыгармалары бар?
141. «Таң алдында» романынын автору ким?
142. «Таң алдында» романы мамлекеттик кайсы сыйлыкка татыктуу болгон?
143. «Жараланган жүрөк» повестинде кайсы мезгилдер чагылдырылат?
144. А. Токомбаевдин «Өлбөстүк үрөнү» драмасы кандай драма?
145. «Тоо балдары», «Тоо арасында», «Зайыптар» романдарынын автору ким?
146. Ч. Айтматовдун кайсы чыгармаларында Улуу Ата мекендик согуш темасы камтылган?
147. М. Ауэзовдун баасына татыган Ч. Айтматовдун повести эмне деп аталат?

148. Ысмайыл менен Сейде кайсы чыгарманын каармандары?
149. “Махабат тууралуу дүйнөдөгү эн сонун баян” деген бааны ким кимдин кайсы чыгармасына берген?
150. Ч. Айтматов согуш мезгилиндеги өспүрүмдөрдүн чоң турмушка аралашканын кайсы чыгармасында берген?
151. Сабатсыздыктан билимге умтулган кыргыз элинин абалы кайсы образ аркылуу, кайсы чыгармада чагылдырылган?
152. Коммунист Танабай кайсы чыгарманын каарманы?
153. “Жомоктон кийин” повестинин кийинки аталышы кандай?
154. Ч. Айтматовдун 1980-жылы “Новый мир” журналына басылып чыккан романы эмне деп аталат?
155. Эне-Бейит тууралуу легенда кайсы чыгармада кездешет?
156. Карышкырларга келген кыямат кайсы чыгарманын эпизодунда кездешет?
157. Ч. Айтматов эмне үчүн романын “Кассандра тамгасы” деп атаган?
158. М. Шаханов менен биргеликте жазган драмасы эмне деп аталат?
159. Ч. Айтматовдун чыгармаларынын дүйнөлүк бир нече тилдерге которулушунун себеби эмнеде?
160. Ч. Айтматовдун акыркы романы эмне деп аталат?